

LIETUVOS RESPUBLIKOS MEDICINOS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. I-1555 2, 4, 6, 7, 8 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, ODONTOLOGIJOS PRAKTIKOS IR BURNOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. I-1246 5, 7, 8, 9 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, SLAUGOS PRAKTIKOS IR AKUŠERIJOS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. IX-413 5, 7, 8 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. XIII-3222 3, 5, 7, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. XIII-3222 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-427 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

2022-09-22

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
1.	Jaunųjų gydytojų asociacijos 2022 m. liepos 29 d. raštas	Siūlymas už korupcinio pobūdžio veiksmus ilginti naujų licencijų išdavimą, nustatant bent 2 metų terminą.	Neatsižvelgta. Šiuo metu pasirinktas kompromisinis 1 metų terminas. Jeigu taikant įstatymą praktika ateityje parodytų, kad 1 metų terminas yra neefektyvus ir nepakankamas korupcinio pobūdžio veiksmams atgrasyti, galima bus svarstyti dėl termino ilginimo.
2.	Lietuvos slaugos specialistų organizacijos 2022 m. liepos 19 d. raštas Nr. 60	Siūlo už korupcinio pobūdžio veikas ar profesinės etikos pažeidimus praktikos licenciją stabdyti iki 6 mėn. laikotarpiui, arba licencijos stabdymą keisti finansine nuobauda ir numatytos trukmės privalomo kvalifikacijos tobulinimo kurso išklusymu apie profesinės etikos principų laikymąsi praktikoje.	Neatsižvelgta. Atkreipiame dėmesį, kad ir pagal šiuo metu galiojančius įstatymus už kyšininkavimą gali būti skiriamos baudos. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 str. reglamentuojama atsakomybė už kyšininkavimą. Baudžiamojo kodekso 47 str. nustatyti baudų dydžiai, priklausomai nuo veikos sunkumo. Bauda skaičiuojama minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžiais.

3.	Lietuvos odontologų rūmai, 2022 m. liepos 28 d. raštas Nr. 22/01-42	<p>Nesutinkame, kad dėl visų nustatytų pažeidimų odontologijos ir burnos priežiūros praktikoje būtų vienodi „bausmės“ terminai. Kodėl pasirinktas vienas terminas ir jis dėl visų licencijos galiojimo panaikinimo pagrindų yra ilginamas iki 1 metų. Siūlome palikti šiuo metu galiojančius diferencijuotus terminus, papildant nuostatomis dėl korupcinio pobūdžio veiklų.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomas ir prailginamas 1 metų terminas yra ne dėl visų licencijos galiojimo panaikinimo pagrindų, o dėl korupcinio pobūdžio neteisėtų veiksmų. Pažymėtina, kad pagal Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 7 str. 1 d. 2 p., licencija asmens sveikatos priežiūros specialistui išduodama praėjus 1 metams nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos, jeigu licencijos galiojimas buvo panaikintas dėl to, kad asmens sveikatos priežiūros specialistas vertėsi praktika sustabdytos licencijos galiojimo metu. Analogiška nuostata įtvirtinta ir Odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo 7 str. 1 d. 2 p. Vertinant tai, kad už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas yra taikoma baudžiamoji atsakomybė, galimas kilti pasekmes paciento sveikatai ir (ar) valstybės finansams, naujos licencijos, kai licencija buvo panaikinta dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos atlikimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo metu, išdavimo terminas turi būti ilginamas ir prevenciškai atgrasantis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų;</p> <p>Iki šiol galiojęs reguliavimas nebuvo pakankamas, matoma ikiteisminių tyrimų asmens sveikatos priežiūros specialistų atžvilgiu didėjimo tendencija.</p>
----	---	--	--

4.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. liepos 27 d. išvada Nr. 3-2986	6. ASPPĮ 1 projekte nėra numatyta, <u>kokiais kriterijais remiantis būtų nustatoma, kad būtent šiurkščiai buvo pažeista bent viena iš keičiamo įstatymo 12 straipsnio 4–12 punktuose nustatytų profesinių pareigų</u> . Tokia neaiški nuostata sudarytų galimybes licencijas išduodančiai institucijai savo nuožiūra spręsti, ar reikia iš karto sustabdyti licencijos galiojimą po pirmo pažeidimo ar turi būti padarytas antras pažeidimas, o tai sudarytų prielaidas pasireikšti korupcijai. Be to, kadangi licencijos galiojimo sustabdymas būtų veiklos apribojimas, sustabdymo pagrindai turi būti aiškiai nustatyti įstatymu.	Neatsižvelgti. Mūsų nuomone, šiurkštus profesinių pareigų pažeidimas yra vertinamasis kriterijus, kuris kiekvienu atveju turi būti įrodinėjamas individualiai, todėl neįmanoma apibrėžti kriterijų, kurie būtų universaliai pritaikomi visiems atvejams. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad įstatymuose nėra nustatyta apibrėžimo ir baigtinio sąrašo, kas yra šiurkštus pareigų pažeidimas, nes kiekvienu atveju aplinkybės skiriasi ir šiurkštus pažeidimas įrodinėjamas atskirai (pvz. LR darbo kodekse nurodoma, kad šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu gali būti laikomas: kiti pažeidimai, kuriais šiurkščiai pažeidžiamos darbuotojo darbo pareigos.) Projektuose numatoma, kad profesinių pareigų pažeidimas turi būti konstatuotas įsigaliojusiais kompetentingų institucijų (įstaigų) sprendimais.
----	--	--	--

<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022 m. liepos 27 d. išvada Nr. 22-10228</p>	<p>9. Nėra aišku, kodėl Projekto-4 5 straipsniu keičiamo Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 10 straipsnio, reglamentuojančio licencijos galiojimo panaikinimo pagrindus, 1 dalies 4 punkto b) papunktyje, kalbant apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, licencijos galiojimo panaikinimas siejamas tik su tokiomis korupcinio pobūdžio nusikalstamomis veikomis, kurios yra susijusios su darbo pareigų atlikimu. Pirma, pavyzdžiui, Projekto-4 5 straipsniu keičiamo Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4 punkto a) papunktyje, be kita ko, kalbama apie vagystę iš paciento, tačiau tokie veiksmai nėra siejami su darbo pareigų atlikimu. Antra, nėra aiškus formuluotės „susijusios su darbo pareigų atlikimu“ turinys, t. y., ar kalbama apie tokius veiksmus, kai asmens sveikatos priežiūros specialistas (pvz., paramedikas, radiologijos technologas ir kt.) korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką padaro atlikdamas savo tiesiogines darbinės funkcijas su pacientu, ar į šią formuluotę patektų ir atvejai, kai minėtas asmens sveikatos priežiūros specialistas atlieka, pavyzdžiui, administracines funkcijas, kurios tiesiogiai nėra susijusios su konkrečiu pacientu. Ši pastaba atitinkamai taikytina ir susijusioms Projekto-1 3 straipsnio, Projekto-3 3 straipsnio ir Projekto-2 4 straipsnio nuostatoms. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Projektų aiškinamajame rašte, kalbant apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, neminimos (nepaaiškinamos) tokių nusikalstamų veikų sąsajos su darbo pareigų atlikimu.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekte -4 patikslinama keičiamo Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4 punkto b) papunkčio formuluotė: „b) padarė korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, <u>tiesiogiai susijusias su asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu</u>“.</p> <p>Taip pat paaiškiname, kad Projektais siekiama užtikrinti pacientų teisių apsaugą, todėl Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4 punkto a) papunktyje nurodyti pažeidimai susiję su pacientų teisių užtikrinimu. Taip pat projektais siekiama užtikrinti skaidrių, kokybiškų be jokių korupcijos apraiškų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, todėl 10 straipsnio 1 dalies 4 punkto b) papunktyje nurodytos korupcijos prevencijos įstatyme nustatytos veikos. Projektais nesiekama, kad asmens sveikatos specialistui sankcija – licencijos panaikinimas būtų taikoma už bet kur ir bet kada padarytas korupcinio pobūdžio veikas, bet siekiama, kad ši sankcija būtų taikoma tuomet, kai šios veikos yra tiesiogiai susijusios su asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, t.y. klinicine veikla (patikslintas Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 4 punkte b) papunktis ir kiti analogiškai). Taip siekiama proporcingo ir tikslingo poveikio priemonių taikymo asmens sveikatos priežiūros praktika.</p> <p>Pažymėtina, kad kaip akcentuojame ir projektų aiškinamajame rašte dabar galiojančiuose</p>
--	---	--

			įstatymuose nenumatytas licencijos naikinimo pagrindas už korupcinio pobūdžio veiksmus, kurie nebūtinai tiesiogiai susiję su paciento teisių pažeidimu, tačiau neteisėti veiksmai tiesiogiai susiję su asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu. Todėl būtina išskirti du atskirus aptariamus licencijų panaikinimo pagrindus.
--	--	--	--

Teisės skyriaus patarėja

Inga Girdžiūnaitė

Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos
Teisės ir veiklos administravimo skyriaus vedėjas

Darius Giruckas